

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 30 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY SAUSIS — JANUARY 16, 1986

Nr. 10

Prisiminimai apie Liudą Dambrauską

Liudas Dambrauskas gimė 1921 IV 25, Kuronių km. Ukmergės apskr. (netoli Pagiriu miestelio, šiuo metu Kėdainių raj.), prelato Adomo Jakšto (Aleksandro Dambrausko) brolio Prano šeimoje tryliktu (užaugo tik penki). Gimė raišas. 6 vasaras ganė karves. Pradinę mokyklą lankė 1931-34 m. Mokėsi Ukmergės gimnazijoje (1934-35 — I k.). Setos progimnazijoje (1935-38 m. II-IV kl.) ir baigė Kėdainių gimnaziją (1938-41 m.). Tame laikotarpyje 1939 m. operuota koja dėl šleivapėdiškumo (prof. Kuzmos). Mokydamasis, ypač pradžioje gyvenimo skurdžiai. Vertės pamokomis. Baigęs gimnaziją ir prasiėjęs karui 1941 m. kurį laiką dirbo įvairiose įstaigose: Kėdainiuose Civilinės metrikacijos vedėju 1 mėn., likvidavus ją — Darbo biržos vedėju, o perėmus ją vokiečiams ir perorganizavus į Arbeitsamt'ą, netrukus perėjo dirbti į Krakius, kelių Kėdainių rajono valstybės draudimo inspektorium. Nuo 1942 m. sausio mėn. studijavo Kauno Vytauto Didžiojo Universiteto cheminės technologijos fakultete. Studijuodamas įsidarbino ir Kauno m. vidur. mokykloje mokytoju, kur dėstė fiziką ir chemiją (1943-44 m.), o vėliau chemiją ir suaugusiųjų institute. 1944 m. pradžioje sunkiai susirgo tuberkulioziniu pleuritu, kuris praktiškai pakirto jo sveikatą visam amžiui, nes ateity pasireiškė ne tik savo liekanom, bet ir kitomis plaučių TB formomis. Būdamas iš prigimties labai gyvas — judrus ir energingas, nuo vaikystės verždamasis prie mokslo, jautriai išgyvendamas visokias neteisybes,

mylėdamas žmones (kaip ir gyvulius bei gamtą) ir trokšdamas gero savo tautai, labai anksti įsitraukė į visuomeninę veiklą. Gimnazijoje buvo aktyvus ateitininkas ir įvairių būrelių bei renginių dalyvis, o neretai ir vadovas. Studijuodamas vokiečių okupacijos metu greit įsitraukė į „pogrindinę veiklą“, organizavo nelegalų laikraštėlių platinimą. 1943 m. buvo Jaunimo sąjungos centro nariu. Visur ir visuomet ieškojo kelių sumažinti ar panaikinti antagonizmą tarp atskirų tautinių organizacijų bei grupuočių. Grįžęs Lietuvos Raudonajai armijai, kurį laiką pabuvojo kaime ir matė tragiką kaimo jaunimo likimą. Grįžęs į Kauną, tapo vienas iš organizatorių 1944 m. sukurtos nelegalios organizacijos „Lietuvos Išlaisvinimo Taryba“ (LIT'as), kurios tikslas buvo išsaugoti tautą ir paruošti ją nepriklausomybės atstatymui. Ji siekė apjungti ir koordinuoti visas aktyvias to laikotarpio jėgas, suformuoti politinius siekius konkrečiam laikotarpiui. Siekiant propaguoti žmonių ir ginklų išsaugojimo idėją ir informuoti apie tikrą esamą padėtį tiek Lietuvoje, tiek pasaulyje, o taip pat moraliskai paremti kaimo jaunimą, buvo leidžiamas nelegalus laikraštėlis „Ausra“ (išėjo tik du numeriai). Spaustuė buvo jo bute. Sudarytos galimybės kai kam iš miškinų legalizuotis, išduodant padirbtus dokumentus. Užmegsti ryšiai su LLA (Lietuvos Laisvės Armijos) organizacijos atstovais ir bandyta suderinti nuomonių skirtumą bei abiejų organizacijų veiklą. (Bus daugiau)

Afganistane suėmė penkis generolus

Islamabadas. — Diplomatiniai šaltiniai iš Afganistano praneša, kad vyriausybė suėmė penkis Afganistano generolus, kurie bendradarbiavo su afganų laisvės kovotojais. Jei generolai bus pripažinti kaltais, jiems gresia mirties bausmės. Jie kaltinami „žinių perdavimu“. Kai tik sovietų kariuomenė pradėdavo naują žygį prieš partizanų, apie tai tuoj sužinodavo Panjširo slėnio regiono partizanų vadas Ahmed Shah Masoud. Sovietų karinė vadovybė pradėjo nepasitikėti Afganistano karininkais ir pakeitė bendradarbiavimo tvarką. Afganistano valdžia sužinodavo apie sovietų kariuomenės judėjimą tik keturias valandas prieš žygį. Apie žygį sužinoję anksčiau, afganai partizanai sutraukdavo didesnes jėgas ir suruošdavo sovietų daliniam „priėmimą“.

Žinios iš Indijos skelbia, kad praėjusių metų gruodžio mėn. vakarų pietų Kandaharo mieste sovietų įguloje buvo sušaudyti 20 sovietų kareivių, kurie atsisakė žygiuoti į kovą su partizanais kartu su afganais kareiviais. Baudžiamoji ekspedicija buvo siunčiama po vieno sovietų kareivio nušovimo. Įsakymų neklusę kareiviai tvirtinę, kad afganai kareiviai tegu vieni gaudo savo rezistentus.

Toje pačioje apylinkėje nemažai afganų kareivių perbėgo į partizanų pusę. Tuoj

po tų įvykių sovietų lėktuvai daužė Kandaharo turgavietę. Puolimas įvyko gruodžio 31 d. Sausio 6 miestą apšaudė sovietų artilerija. Sugriauta daug namų, žuvo civilių.

Prie Ghazni miesto, į pietus nuo Kabulo, Afganistano sostinės, pas partizanų perbėgo pas visais ginklais apie 400 pagalbinės milicijos narių. Tie „draugovinėliai“ buvo numatyti saugoti nuo partizanų išvaduos vietoves, tiltus ir kelius. Ši milicija buvo ginkluota lengvaisiais ginklais ir visi iki vieno perbėgo pas laisvės kovotojus. Už kelių dienų sustiprėjusi brigada puolė Afganistano kariuomenės bazę. Iš apsupty kareivinių prie partizanų prisijungė dar 250 vyrų, irgi pabėgusių su visais ginklais.

Žvalgybos veikla Viduržemio jūroje

Washingtonas. — Gynbos departamentas pripažino, kad pirmadienį du Libijos karo lėktuvai priartėjo prie virš Viduržemio jūros skraidančio JAV žvalgybos lėktuvo. Šio įgula davė žinią lėktuvnešiu, iš kurio atskubėjo JAV karo naikintuvai. Dar prieš jįms atskrendant, Libijos naikintuvai pasitraukė.

Šis incidentas atidengė, kad daug sovietų laivų jūroje veikia kaip radijo stotys, kurios informuoja Libijos karinį štabą apie Amerikos laivų ir lėktuvų judėjimą. Libijos naikintuvų pilotai gavo pranešimą, kad atskrenda keli JAV lėktuvai. Tuoj po to Libi-

Gvatemalos prezidentas Marco Vinicio Cerezo Arevalo (kairėje) duoda priesaiką, kuria priima Gvatemalos parlamento pirmininkas Alfonso Cabrera Hidalgo. Konstitucijos knyga laiko prezidento žmona Raquel. Tai pirmas demokratiškai išrinktas Gvatemalos prezidentas po 30 karinės diktatūros metų.

Libijos vadas bijo kariuomenės

Tripolis. — Judith Miller, New York Times korespondentė, lankėsi Libijoje ir stebėjo tenyškias nuotaikas. Ji rašo, kad Libijos kariuomenėje auga nepasitenkinimas „revoliucijos vado“ pulk. Khaddafio politika. Paskutiniu metu Khaddafis pradėjo nepasitikėti kariuomenės ir jos vadais. Kartu jis pradėjo organizuoti revoliucinius komitetus ir revoliucijos gvardiją, panašiai kaip buvo padaryta Irane. Šie „revoliucijos sargybiniai“ sudaromi iš jaunų vyrų, kurie gauna menką karinį paruošimą ir lengvuosius ginklus. Jie sudaromi iš fanatiškų Khaddafio gerbėjų. Daugelis rekrutų kilę iš Sirte regiono, iš kur kilęs pats Khaddafis.

Khaddafis atsina, kad 1984 m. gegužės 8 d. Bab el Azziziya kareivinėse karininkai bandė jį nužudyti. Jo sargybiniai 12 sukilėlių tuoj nušovė, o vėliau revoliucijos sargybiniai suėmė dar 2,000 įtariamųjų. Apie jų likimą žinių nėra.

Kariuomenės eilėse didelių rūpestį sukėlė lapkričio 23 d. pulkininko Hassan Ishkal mirtis. Jis buvo įtakingas Libijos vadas, Khaddafio pusbrolis ir Sirte karinės apygardos viešininkas. Pulk. Ishkal pernai spalio mėn. važiuojo kartu su Khaddafiu į Maskvą. Po tos kelionės Khaddafis užsūrūstino ant jo ir grasino sumažinti jo karinį laipsnį. Gandai sako, kad Ishkal, kurio žmona yra egiptietė, priešinosi Khaddafio politikai, nukreiptai prieš Egiptą. Žuvis karininkas nepritarė ir revoliucijos sargybinių galios stiprinimui, palaikė reguliarios kariuomenės idėją ir jos stiprinimą.

Pirmieji valdžios pranešimai sakė, kad pulk. Ishkal žuvo automobilio nelaimėje. Vėliau buvo tvirtinama, kad jis nusizudė, tačiau vietinių karininkų žiniomis, kurias patvirtino ir pomirtinis skrodimas, pulkininkas buvo nušautas šešiais šūviais.

Diktatorius Khaddafis neseniai pareiškė, kad Libijoje bus visuomenė, kuriai nereikės

ja lėktuvus atitraukti. Per Suez kanalą šiandien į Viduržemio jūrą atplaukė dar vienas JAV lėktuvnešis „Saratoga“ iš Indijos vandenyno. Lėktuvnešį palydi penki karo laivai.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Prezidentas Reaganas šil-tai priėmė Ekvadoro prezidentą Leon Febres Cordero. Ekvadoro demokratija gali būti pavyzdžiui kitoms hemisferos valstybėms, pasakė prezidentas. Ceremonijos vyko lauke, oras buvo šaltokas, trys marinų orkestro dalyviai, jau anksčiau išstovėję lauke ilgėnį laiką, apalpo ir buvo išnešti, nebaigę klausyti ilgokų kalbų.

— Buenos Aires kilo pikto-riaušės prieš vizituojantį JAV bankininką David Rockefeller. Riausių policija jį gynė nuo piktos minios. Vienas riaušininkas, komjaunimo veikėjas, Victor Gomez, sunkiai sužeistas guli ligoninėje. Suinta 80 triukšm-dariu. Spauda aiškina, kad argentiniečiams „Rockefeller“ vardas reiškia viso blogio simbolį.

— Sovietų užsienio reikalų ministeris Shervardnadze pradėjo vizitą Japonijoje. Po to jis aplankys Šiaurinę Korėją ir Mongoliją. Netrukus pats sovietų vadas Gorbačiovas vyks į Indiją. Iš to daroma išvada, kad naujoji sovietų valdžia didelį dėmesį kreips į Aziją.

Pietų Jemene vyksta kovos

Adenas. — Pietų Jemeno valdžiai dar nepavyko sustabdyti sukilimo. Sakoma, kad prezidentas Hassani buvo sunkiai sužeistas, o jo priešai nebuvo sušaudyti, kaip skelbė valdžios radijas, dabar sustabdęs savo veiklą. Iš uosto laivai neišplaukia, visi telefonai ryšiai nutraukti. Aerodromai uždaryti. Žinios pasaulį pasiekia tik iš užsienio ambasadų ar iš osto stovinių užsienio laivų radijo siuntų. Keliose Adeno rajonuose tebevyksta kovos. Spėjama, kad P. Jemeno armijoje įvyko skilimas. Vieni daliniai palaiko prezidentą, o kiti susidėjo su jo priešais. Komentatoriai nurodo, kad abi grupės yra marksistinių vadų rankose. Kovos vyksta ne dėl ideologinių, bet dėl asmeninių skirtumų.

Kovos padegė Italijos ambasada, nukentėjo ir britų ambasados pastatas. Kovų išvengė 36 valdžios delegacijų nariai, vadovaujami premjero al Attas. Delegacija vyko į Kiniją. Žinia apie suirutę tėvyneje užklupo delegatus Indijoje. Delegatai čia ir sustoję New Delhio ištaigingame Ashoka viešbutyje.

Pasauly nemažėja terorizmo grėsmė

Washingtonas. — JAV vyriausybė susirūpinusi teroristų veikla pasaulyje. Nauji Amerikos diplomatai pradėjo valstybės departamente specialius kursus, kuriuose saugumo specialistai aiškina, kaip apsaugoti nuo teroristų užsienio sostinėse. Tarp kursų klausytojų yra ir Margaret Heckler, buvusi sveikatos sekretorė, paskirta ambasadore Airnjo.

Buvęs ambasadorius Alexis Johnson pasakė naujiems diplomatom, kad per paskutinius 20 metų užsienyje žuvo 70 Amerikos diplomatų, jų tarpe šeši ambasadoriai. Prieš tai per 175 metus nebuvo nė vieno politinio atentato prieš JAV diplomatus. Kursuose nurodymų klausosi ir diplomatai šeimos nariai.

Tarp patarimų naujiems diplomatom yra: nevažiuoti į darbą tomis pačiomis gatvėmis ar tuo pačiu laiku; nevažinėti Amerikos automobiliais, geriau naudoti vietinius modelius; kam nors bandant pareigūną pagrobti, nešaukti „help“, bet — „gaisras“; neilpti į automobilį, jei iš jo kyšo nematytos vielos; neįsileisti į butą nepažįstamų „remontuotojų“ ar siuntinių pristatytojų; nesipriešinti grobikams, su jais nesiginčyti, jų nepykinti.

Praėjusiais metais buvo sustiprinta karinių bazių apsauga pačioje Amerikoje. Marinių aviacijos bazės Cherry

Gvatemalos žmonės ieško teisybės

Gvatemala. — Naujai išrinktam Gvatemalos prezidentui dar neperėmus pareigų iš buvusios karinės vyriausybės, sostinės gatvėse prasidėjo demonstracijos. Mokytojų unija reikalauja didesnių algų. Kitos unijos reikalauja išaiškinti, kur dingo jų vadai. Daug moterų reikalauja bausti buvusius vyriausybės vadus, kurie kalti dėl laisvių varžymų, unijų veikėjų suimtinimo ir kalinimo. Panašiai, kaip Argentinoje, daug Gvatemalos opozicijos prieš karinę valdžią veikėjų, staiga buvo suminti ir dingo be žinios.

Buvusioji karinė vyriausybė pravedė konstituciją, kuri uždraudžia civiliniams teismams teisti karščius. Naujasis prezidentas, išrinktas demokratinuose rinkimuose, pasakė, kad jis nebus prokuroras. Dingusių ir žuvusių klausimas bus paliktas teisingumo organams.

Švietimo ministeris apeliavo į mokytojus, prašydamas pakentėti ir nestatyti reikalavimų darbo dar nepradėjusiai vyriausybei. Jis prašė mokytojų atidėti planuojamą streiką, kuris pakenktų valstybės interesams.

Sausio 14 d. naujas prezidentas davė priesaiką. Inauguracijos ceremonijose dalyvavo mažai aukštų svečių, tačiau dalyvavo JAV viceprezidentas Bush, Nikaragvos, Panamos, Salvadoro ir Kolumbijos prezidentai. Gvatemalos valdžios sluoksniuose kalbama, kad kitus svečius „atbaide“ JAV spaudimas. Amerika esanti nepatenkinta, kad į Gvatemalą inauguraciją buvo pakviestas Nikaragvos chuntos vadas Ortega.

Point, N.C. pareigūnas paaiškino korespondentams, kad reikia suprasti, jog Amerikos kareivinės nebuvo stato-mos tikslu ginti jas nuo amerikiečių, todėl daugelis karinių uostų ar aerodromų neturi paprasčiausių tvorų. Ten, kur jos yra, dažnai apaugusios krūmais ir medžiais. Kai kurios bazės yra prie didžiųjų viešelių, pravažiuoja tūkstančiai automašinių. Pačių bazių plotas, kaip jūrų laivyno bazė Norfolk, Va., yra didelis — 5,100 akrų. Tokia armijos bazė Fort Dix, N.J., yra 30,000 akrų ploto. Apsaugai reikėtų visos armijos kareivių ar policininkų. Kariuomenės bazėse sustiprinti sargybos, daugiau judančių patrulių, įtaisyti elektroniniai sekimo įtaisai, sudarytos greito reagavimo kuopos, kai kur pastatytos tvoros, prie buvusių tvorų išvalyti krūmai. Ypatinai sustiprinta karo laivų ar lėktuvų apsauga. Lėktuvų mechanikai gavo apmokymą, kaip gintis nuo teroristų, kol atvyks ginkluoti sargybiniai. Marinių korpuse sargybos padidintos 25 nuos.

Italijos premjeras Craxi pasakė parlamente, kad yra nemaža rizika, kad Italijoje toliau veiks teroristai ir plūdės Italijos taikinius. Perna italų saugumas išaiškino 70 užsienio šnipų. Italų saugumui pavyko išaiškinti ir sustabdyti teroristų planus pulti Italijos ir kitų Europos valstybių aerouostus.

Italų policija sustiprino aerouostų apsaugą, saugomos Romos žydų sinagogos ir įstai-gos. Saugumas labai sustiprintas Švedijoje ir Olandijoje, nes tarptautinė policijos organizacija Paryžiuje išaiškino vienos teroristų grupės planus.

Italijos spauda paskelbė, jog praėjusią savaitę du sovietų karinės žvalgybos lėktuvai buvo įskridę į Sicilijos oro erdvę. Juos išlydėjo italo karo naikintuvai. Tuo pačiu metu netoli Sicilijos stovėjo sovietų žvalgybos laivas, šnipinėjęs Sicilijos radijo bangas. Sicilijoje, Sigonella vietovėje, yra NATO karinė aviacijos bazė. Matyt, rašo italų laikraščiai, sovietams rūpėjo gandai, kad JAV rengiasi pulti Libiją.

Italijos ministerių kabinetas praėjusią savaitę pareiškė viltį, kad NATO bazės Italijoje nebus naudojamos kit-tiems tikslams, tik NATO reikalams. Sakoma, kad tas pareiškimas buvo ženklas Amerikai, kad ji nepultų Libijos iš savo NATO bazių be italų vyriausybės leidimo.

Italijos premjeras pasiuntė prezidentui Reaganui laišką, kuriame pasmerkia teroristų veiklą ir pasisako už reikalą kovoti prieš teroro veiksmus, tačiau kartu rašo, kad reikia išrasti šaknis konfliktams, kurie gimdo terorizmą ir prisideda prie jo augimo.

KALENDORIUS

Sausio 16 d.: Marcelis, Prisi-lė, Jovaras, Gedanė.
Sausio 17 d.: Sulpicijus, Leonilė, Dovainas, Vilda.

ORAS

Saulė teka 7:16, leidžiasi 4:45.

Saulėta, temperatūra dieną 40 l., naktį 25 l.

Ne bėgt ir ne rėkt, o sustot ir pagalvot

Netrukus Marquette Parkas susilauks juodo aldermano.

Tiksliau sakant, jo susilauks didesnė Marquette Parko dalis. Ši lietuvių kolonija visuomet buvo padalinta tarp 13-ojo (į šiaurę nuo Marquette Rd.) ir 15-ojo (į pietus nuo Marquette Rd.) wardų, pastarajam turint stambesnę jos pusę. Tačiau neseniai, federalinio teisėjo įsakymu, buvo pakeista 15-ojo wardo rytinė riba, ją nustatiant dar giliau į juodųjų rajonus — net iki 51 ir Racine. Tuo pačiu šiek tiek nukirpta baltųjų apgyvento ploto wardo vakaruose. Anksčiau juodųjų šiame „valstyje“ buvo truputį daugiau nei 50%. Dabar, po pakeitimo, jie sudaro net 95% visų wardo gyventojų. Užtat juodo aldermano (atstovo miesto taryboje) išrinkimas beveik garantuotas.

Jei paskutiniuose rinkimuose, prieš wardo ribų pakeitimą, laimėjo baltasis Frank Brady, tai tik dėl to, kad trys ar keturi negrų kandidatai tarp savęs pasidalino tada dar nedidelės juodųjų daugumos balsus, palikdami (irgi tada dar) stambios baltųjų mažumos balsus jam, vieninteliam baltajam. Tačiau būsimuose specialiai skelbiamuose kovo 18 d. rinkimuose dabar jau drastiškai sumažėjusios baltųjų mažumos balsų toli gražu nebeužteks Frank Brady išrinkti, nebent jis kaip nors gautų ir negrų balsų daugumą. Bet tokio „stebuklo“ tikėtis nėra jokio pagrindo. Tam gi ir buvo pertvarkytos wardų ribos, kad Chicago juodieji gyventojai (o taip pat ir „lotynai“) turėtų progą į miesto tarybą praveisti daugiau savųjų atstovų.

Ką mes, lietuviai, į tai? Be abejo, reikėtų ne pasiduoti panikai, bet blaiviai apžvelgti susidariusią padėtį ir pa-

svarstyti, kokia mūsų laikysena galėtų mums atnešti mažiausiai nuostolių. Šia prasme perspektyvos anapirtos ne beviltiškos.

Visų pirma, ar aldermanas būtų vienas, ar kitos rasės — Marquette Parko reikalai nuo to daug nepasikeis. Juk tai nėra koks nors galiūnas, kurio veiksmas ar žodis pajėgtų nulemti rajono gyvenimo kokybę. (Lig šiol kasdieninėje buityje ar labai jautėme mūsų baltojo aldermano įtaką?) Apylinkės gerovė priklauso ne tiek nuo atskiros valdininko, kiek nuo pačių gyventojų (bei jų kaimynų), o taip pat ir nuo bendrosios miesto politikos. Šiuo pastaruoju atžvilgiu daug svarbiau jos vykdytojų sveikas protas, tolerancija ir sąžinė, negu jų odos spalva.

Bet kaip tik čia mūsų rąkos dar nėra surištos. Jau žinome, jog į Frank Brady vietą ir vėl kandidatuos net keletas juodųjų kandidatų. Susipažinkime su jais. Išknaisiokime kiekvieno jų biografiją, asmenį, pažiūras (čia pasidarbuos ir „Draugas“). Antra vertus, supažindinkime juos ir su mūsų rūpesčiais, interesais, nusistatymais. Parodykime jiems ką turime, ir ko nenorime prarasti. Tada pasirinkime patį šviesiausiųjų patį nuosaikiausiųjų — ir už jį sutartinai atiduokime savo balsus. 15-tame ward'e jų dar turime apie 1,000. Wardo apimties rinkiminę aukštę, kur rungtis trys ar daugiau kandidatų, 1,000 balsų gali reikšti skirtumą tarp pergales ir pralaimėjimo. Išnaudokime tą savo įrankį, tą archimedėnę svertį „pasauliui“ (ar bent 15-ajam wardui) pajudinti. Kandidatas, kietoj kovoj laimėjęs su mūsų balsais, liks mums skolingas — nors ir juodu būdamas. Tai geriau negu nieko.

„Iš jų meilės jūs juos atpažinsite“

Didžioji spauda už šio žurnalo ir šiuo laikotarpiu geriausias lietuvių spaudos darbuotojai.

„Viešas libanietis, dirbantis Europos tautų bendrovių vietinis atstovas, važiuoja vakariene prašmatniame pajūrio kurorte Jounieh, į šiaurę nuo krikščioniškojo Rytų Beiruto, kai jo mašina sustabdė keturi ginkluoti vyrai su maskėmis.“

Jie išsivilkė jį iš automobilio ir pradėjo mušti. „Pasmerek Elie Hobeika“ — šaukė jie. Biznieriūs, teisingamasis, kad jis su politika neturįs nieko bendro, jiems vis dėlto pakluso ir Elie Hobeiką pasmerkė. Bet tie keturi nesiliovė jį ir toliau daužyti šautuvų buožėmis. „Tavo žodžiai nėra iš širdies“, paaiškino vienas mušeikų.

Trupučiuką toliau į šiaurę panašus įvykis klostojis ir senajame Fenikijos mieste Byblos. Tik šį kartą iš nelaimingo keleivio buvo tais patiais metodais reikalaujama prakeikti Libano prezidentą Aminą Gemajelį.

Elie Hobeika yra pagrindinis krikščionių milicijos, pasivadinusios Libano Pajėgomis, vyriausias vadas. Gruodžio 28 d. jis Damaske (Sirijos sostinė) pasirašė sutartį su drūzų ir mahometonų milicijų vadais, tuo sukeldamas krikščionių sluoksniuose protestų audrą. Pagal sutarties punktus, krikščioniškoji Libano prezidentūra netektų tam tikrą dalį savo galios, tuo tarpu drūzų bei mahometonų padėtis sustiprėtų.

Gemajelis iškilo kaip pagrindinė klūtis sutarčiai įgyvendinti. Ją sudarant, nebuvo atsižvelgta jo nuomo-

nės, ir jis ligi šiol atsakė jai priitari. Tačiau Gemajelio, kaip Libano rinktinio prezidento, pritarimas reikalingas, kad sutartis įsigaliojotų teisiskai.

Konfliktas tarp Hobeikos ir Gemajelio gresia šios Sirijos iniciatyva sudarytos sutarties likimui. Tuo pačiu bijojasi, kad tarp krikščionių neišsilypsnotų pilnas karas...“

Tarp „krikščionių“? Mes nežinome ir neturime duomenų spręsti, katrų pusė — Hobeikos ar Gemajelio — didesnė teisybė. Tačiau vienu dalyku esame visiškai tikri: krikščionys netempia iš automobilių nekaltų žmonių ir nedaužo jų galvų šautuvų buožėmis.

Užtat kas gi čia atsitiko: ar suklydo Amerikos spaudos reporteriai, ne tuos pavadindami krikščionimis, ar iš tikrųjų Jėzaus draugai pavirto vienas kitam vilkais? Kad mahometonai puola krikščionis — suprantama. (Tam tikra prasme buvo suprantami ir krikščionių „kryžiaus“ karai prieš Islamo sekėjus.) Tačiau kad krikščionys kruvinai puldinėtų vienas kitą — ne dėl Kristaus garbės, bet tik dėl politikos — tai jau prašoksta supratimo ribas.

Krikščioniškoji politika juk tuo ir skiriasi nuo kitų, kad draudžia pradėti smurto veiksmus prieš niekuo nenuskaltus artimą — tiek savą, tiek svetimą. Pagaliau tik tokios politikos pagrindu turi nors šokią tokią galimybę būti įgyvendinta ta visų dorų žmonių trokštamoji taika.

Jei Libano krikščionys šito nemato, kur dingio Libano krikščionys? Dr.

TARPTAUTINIS TEISMAS — HAGOS TRIBUNOLAS

STASYS JUZENAS

Svarbu susipažinti su tarptautinėm institucijom — teismais, kada benamį žmogų varinėja ir lūdesys apgaubia veidą, kai privilegijuoti nusikaltėliai ieško tariamų nusikaltėlių. Būdinga, kad visą tai daro tendencingai aiškindami ar apeidami to krašto (JAV) įstatymus, bendradarbiaudami ir rinkdami nusikalstamą medžiagą iš Sovietų KGB, kuri tuo metu negyveno tuose kraštuose ir tie kraštai ėjo iš vieno okupanto į kito okupanto rankas žūtbutinėje tarp nacionalizmo ir komunizmo kovoje.

Kiek žinoma visi OSI kaltinami ir varinėjami žmonės jokio nusikaltimo tame krašte nėra padarę ir liko be valstybės ir namų tik dėl didžiųjų valstybių kolonialinių ar imperialistinių kėslių. Pagaliau karo metu kriminalno sąvoka yra kita, nes kariaujančios pusės vartoja pergalei visas, kiek protas išneša, žudymo priemones. Nė viena pusė nešaudė šventomis kulkomis ar bombomis ir kuo nusikalto Dresdeno, Hiroshimos ir t.t. kūdikiai, seneliai ir motinos. Atomo metikas Thomas Ferebee Floridoje sako, kad jis darbą atliko gerai.

Ir juo labiau, kad tokie primetami nusikaltimai vyko Sovietų — Vokiečių karo okupuotuose kraštuose prieš daugiau kaip 40 metų, kada Izraelis nebuvo valstybė, o žydai buvo besikeičiančių pagal frontą okupantų piliėčiai ar įnamiai. O kaip su tais ir kovoje kulkų pervertom širdim ir bombų sudraskytomis kūnais, rankom, kojom 30 milijonų Europos tautų žmonių ir su tik apie pusę milijono žuvusių JAV karių, atnešusių kraštui pergale. Kas, kur, už ką ir kaip įvertins, prisimins juos, jeigu ne Dievas aukštjėse. O kur dar keršto, sadizmo nukankinta 50 milijonų ar daugiau Sibiro vergų armija. Ir vis dėl to prie tokios statistikos ir karo palyginimo aplinkybių Amerikoje suliepsnoja kerštas, paličiant įvairias tautas ir valstybes su pirmu okupantų karo metu statusu, o šiandieną be suveriniteto. Ar ne vertas ieškojimo konsultacinės išvados tarptautiniame teisme, institucijoje?

Tam tikra prasme pabaltiečių 1985 m. Kopenhagos tribunolo deklaracija ir Laisvės žygis yra žingsniai teisinga kryptimi, taip pat priešingi OSI diskriminacijai, ieškant

karo nusikaltėlių, bendradarbiaujančių su okupantais, kurių de jure okupaciją JAV nepripažįsta.

Kontravesinis OSI darbas gal gali būti pretekstas iškelti kaltinimus tarptautiniame teisme, nes sunkina ir pažeidžia buvusių suvereninių valstybių statusą kovoje už laisvę ir jos atgavimą. Tokiam tarptautiniam ėjimui reikalinga didesnio kelių ar visų Vidurio Europos pavergtų tautų teisiskai įreminto junginio, gauti tarptautiniam teisme eiga.

Tarptautinis teismas — jungtinių tautų teismo organas Hagoje, Olandijoje. Tai tęstinumas Hagos tribunolo, kuris antrojo pasaulinio karo nugalėtojų 1946 per-krikštytas į jungtinių tautų teismą, kuris struktūra ir kompetencija šiek tiek skiriasi nuo tribunolo. Skirtumą sudaro tarptautinio teismo statusas, kuris yra sudėtingesnis Jungtinių tautų įstatų dalis: visos valstybės (jų rodo 158) ipso facto yra statuto dalyvės. Be to, generalinei asamblėjai rekomendavus ir Jungtinių Tautų nariams nesancijos valstybės gali būti priimtos statuto dalyvėmis. Dabar tokį statutą turi Šveicarija nuo 1946 m., Lichtenšteinas nuo 1949 m., San marinas nuo 1953 m.

Tarptautinis teismas susideda iš 15 teisėjų, renkamų generalinės asamblėjos ir Saugumo tarybos 9 metams, pagal gana sudėtingą procedūrą.

Kas 3 metai trečdalis teisėjų perrenkami. Renkant teisėjus atsižvelgiama ne tik į asmenines jų savybes, bet ir kad teismas atstovautų lygiai „visoms svarbiausioms civilizacijos formoms ir pagrindinėms pasaulio teisinėms sistemoms“ (statuto 9 str.). Paprastai teismo sudėtyje yra Vakarų, atseit, kapitalistinių, Rytų — socialistinių ir trečiojo pasaulio besivystančių šalių teisininkai, atstovaujantys Common Law (anglų saksų) teisę, Europinę (Romėnų ir Napoleono kodeksų) kontinentinę teisę, socialistinę teisę, musulmoniška teisę ir kitas. Teismo nariai buvo JAV, Britanijos, Vak. Vokietijos, Sovietų Sąjungos, Prancūzijos, Italijos, Japonijos, Indijos, Argentinos, Brazilijos, Egipto, Sirijos, Nige-

rijos, Lenkijos ir Senagalio teisininkai.

Tarptautinio teismo nariai negali eiti jokių politinių ir administracinių pareigų ir užsiimti jokia kita profesionalia veikla. Jie visi naudojami diplomatinėmis privilegijomis ir imunitetu. Jungtinių Tautų generalinė asamblėja nustato teismo nariams metinį atlyginimą (1984 nustatytas 80 tūkstančių dolerių metinis atlyginimas, be to, dėl pragyvenimo pabrangimo dar mokamas kasmetinis apie 10 tūkstančių dolerių priedas). Teismo nariai yra su daktaratais aukšto išsilavinimo su praktika.

Bylas nagrinėti pakanka, 9 teisėjų kvorumo. Jei teismo sudėtyje yra teisėjas — vienas iš ginčo šalių pilietis, kita ginčo šalis gali parinkti teisėją „Ad hoc“, t.y. tik tam atvejui, kuris dalyvauja byloje lygionis teisėmis su teismo nariais.

Teismas kompetetingas nagrinėti tik tarpvalstybinius ginčus (Statuto 34 str.). Byla teismui perduodama ginčo šalių susitarimu arba vienos šalies pareiškimu, jei kita valstybė — ginčo dalyvė yra specialia deklaracija ar sutarimi pripažinusi privalomąją tarptautinio teismo jurisdikciją šios kategorijos byloms. Reikia pabrėžti, kad valstybės labai atsargiai naudojasi teise priimti privalomąją teismo jurisdikciją. 1982 m. iš 160 statuto dalyvių tik 47 valstybės buvo ją pripažinusios. Ginčus teismas sprendžia vadovaudamasis konvencijomis, tarptautiniais papročiais ir civilizotųjų tautų pripažintais bendraisiais teisės principais (statuto 38 str.). Teismo procesą sudaro 2 dalys: rašytinė ir žodinė. Rašytinį procesą sudaro memorandumai, kontrmemorandumai, kontrteisingi raštai ir dokumentai teismui ir šalims. Žodinį procesą sudaro panašiai kaip atskirų valstybių teismuose: atstovų, igaliotinių, liudytojų, ekspertų ir advokatų kalbos. Paprastai bylos nagrinėjamos viešai. Teismo oficialios kalbos yra anglų ir prancūzų, bet ginčo šaliai prašant, teismas leidžia naudoti ir bet kurią kitą kalbą.

Teismo statuto ir reguliavimo yra nustatyta sprendimo rengimo ir priėmimo tvarka. Sprendimai priimami dalyvaujančių teisėjų balsų

Gražioji Joniskio bažnyčia, kaip ji buvo anksčiau.

dauguma. Balsams pasidalijus po lygiai, persveria pirmininko balsas. Teisėjai, nesutinkantys su sprendimu ar jo motyvais, gali raštu pateikti savo atskirą nuomonę ar deklaraciją. Teismo sprendimas privalomas tik toje byloje dalyvaujančioms šalims ir neturi precedento galios. Sprendimai neapskundžiami ir gali būti peržiūrimi tik dėl naujų aplinkybių.

Jungtinių Tautų generalinė asamblėja, Saugumo taryba, taip pat specializuotos įstaigos, kurios tam reikalui gavo generalinės asamblėjos leidimą, gali prašyti tarptautinį teismą pateikti konsultacinę išvadą, bet kokių teisiniu klausimu. Atskirus valstybės šios teisės neturi.

Tarptautinio teismo didžioji teisingumo salė išpuodingai atrodė. Teismo pasitarimams skirta kita salė, kurios sienose sūkiškai — „Neteisingai apkaltintas Benjaminas“, „Išgelbėtas iš Nilo Možė“, „Achilas ir jo motina“. Teisėjai, kaip paprastai, apsisiautę mantijomis bei permostomis togoimis. Tuose pačiuose rūmuose yra įsikūrusi ir Hagos tarptautinės teisės akademija. Pirmosios teismo sesijos buvo skirtos organizaciniams

reguliaminiams, diplomatinio imuniteto taisyklėms ir kt. parengti.

Konkrečius ginčus — bylas pradėjo nagrinėti 1948 m. ir iki maždaug šio laiko išnagrinėta 62 tarpvalstybiniai ginčai, dėl kurių teismas priėmė 30 sprendimų ir davė 16 konsultacinių išvadų. Kai kurie teismui pateikti tarptautiniai ginčai negavo eigos, nes buvo nesutariama dėl teismo kompetetingumo. Pilnesniam supratimui Hagos tarptautinio teismo darbo, paminėsim keletą būdingesnių teismo nagrinėtų bylų.

1948-1949 m. teismas 3 kartus nagrinėjo Didžiosios Britanijos ginčą su Albanija dėl britų karo laivo žuvimo minų laukuose Albanijos teritorijos vandenyse Korfu įlankoje. Pripažinęs Albanijos teisę reguliuoti laivininkystę šioje įlankoje, vis dėlto, iš Albanijos priteisė Didž. Britanijos naudai didelę pinigų sumą žalai atlyginti.

1951 apsvarstęs Didž. Britanijos ir Norvegijos ginčą dėl teritorinių vandeny plocio, teismas atmetė D. Britanijos reikalavimą 3 jūrmilių plotį ir pripažino Norvegijai praplėsti 4 jūrmilių teisę. (Bus daugiau)

ŠIOJE IR ANOJE NEMUNO PUSĖJE

J. DAINAUSKAS

2

Iš lietuviško kaimo iškyla nauja inteligentija. Septyniadešimtųjų metais lietuvių kaimiečių vaikai jau sudarė daugumą mokinių Mariampolės gimnazijoje (čia autorius klaidingai rašo, kad, eša, Veiveriuose buvo dvasinė seminarija, nes iš tikrųjų ten buvo mokytojų seminarija). Atsirado diskusijos apie praeitį, kurios daugiausia lietė lietuvių-lenkų unijos vertinimą. Jei pradžioje kontrabandinėje literatūroje daugumą sudarė religinio pobūdžio knygos, tai apšvietai plečiantis kaime vis daugiau atsiranda pasaulietiško, tautinio pobūdžio raštų.

Atsirado „Ausra“. Pagrindine priemone pasidarė istorinės sąmonės formavimas, savos kalbos kultas, savito alfabeto įvedimas. Lenkai gimstančiam lietuvių tautiniam sąjūdžiui nebuvo pasirošę, nes lenkų sąmonėje viešpatavo tradicinis lietuvių-lenkų vieningumo vaizdas. Pradėta pulti „Ausra“, nes ji skleidė nepalankumą lenkams. Atsirado polemika, pradėjusi formuluoti abiejų pusių pažiūras. Bendrai paėmus, lenkų spauda buvo neigiamai nusistatiusi naujovės atžvilgiu.

„Ausrai“ 1886 m. sustojus, jos vietoje tarp kitų atsirado katalikų „Apžvalga“ ir pasaulietiški inteligentų „Varpas“. Prasidėjo didelio masto knygų gabenimas iš Prūsų. Lietuviai knygnešiai per seną gabenimo net ir Lenkų Socialistų partijos literatūrą. Naujoji lietuvių periodika ryškiau formuluavo lietuvių-lenkų santykių esmę, negu „Ausra“. Bet lenkai

nenorėjo to suprasti. Ypač endekai (N.D. — Narodowa Demokracija), kuriems Lietuvos žemės esančios lenkų žemėmis, lietuviai geriausiai atveju gali vadintis lietuviais, bet jie sudaro Lenkijos ir lenkų dalį“.

1905 m. įvykiai davė naują impulsą. Teritorinės lietuvių pretenzijos buvo dar teoretinio pobūdžio. Užtat kova dėl lietuvių kalbos bažnyčiose, ypač Vilniaus krašto ir Suvalkijos gubernijos paskirose vietovėse, vis labiau rėškėsi. Dalis kunigų ginčą aštrino, palaikydami vieną ar kitą pusę. Laikraščiuose buvo pilna tarpusavių skundų. Ginčas vis labiau plėtėsi. Sako, vienos lietuvių meno parodos metu parodyta Petro Rimšos skulptūra „Kova“, kur lietuvių Vytis kovojo su lenkų Aru, išsėkė labai didelį pasipiktinimą net ir lietuvių tarpe. Lenkai vis prikišdavo lietuviams jų tariamą „nedėkingumą“ už tas gėrybes, kurias lietuvių amžių bėgyje gavo iš lenkų. Lenkai savo rašiniuose vis įrodinėjo, kad „nuo amžių prie Baltijos lenkų gyventos žemės“, kurių lenkiškumą „litvomanai“ užginčija. Ne gana, kad lenkus iš visų pusių spaudžia rusai bei vokiečiai, o dabar lenkus pradeda spausti rusinai (t.y. ukrainiečiai) ir lietuviai.

Kitaip tuos reikalus matė lietuviai. Lietuvių veikėjas Antanas Smetona rašė: „Jei lietuviai miegotų, tai būtų ramu. Lenkai turėtų laisvą kelią iš mozurų žemės per Vilnių, Kauną ir Žemaitiją, net iki Palangos, to lenkų „kurorto“, kaip ne kartą rašė lenkų patriotai...“ Lietuvių pastangos būti savistoviais sugadino visus lenkų planus.

Tas ginčas lenkų tarpe sukėlęs didesnę susidomėjimą lietuvių klausimu. Mokslų Akademija Krokovoje išleido Antano Juško surinktas „Lietuvių liaudies melodijas“ ir vyskupo M. Valančiaus „Žemaičių vyskupystės“ vertimą. Poznanėje

buvo išleista M. Akielevičiaus „Lietuvių kalbos gramatika“. Jan Witort parašė „Lietuvių paprotinės teisės bruožus“. L. Krzywicki paskelbė „Senoji Žemaitija“, J. K. Kochanowski „Vytautos Lietuvos Didysis Kunigaikštis“, o J. Bielinski trijų tomų Vilniaus universiteto istorija. Krokovoje buvo įsteigta Lietuvos myletojų draugija „Rūta“. Lietuviškas jaunimas studijavęs Krokovoje informavo apie atgimstančios Lietuvos problemas.

Lenkų visuomenėje daug buvo rašoma apie būtinumą lietuviams susitarti su lenkais, bet praktikoje daugiausia buvo pripažįstamas tik lenkų požiūris. Vilniuje po 1905 m. atsirado „Kurjer Litewski“. Tas laikraštis lenkų paskelbimu turėjęs tarnauti lietuvių-lenkų suartėjimui, bet praktikoje jis tarnavo vien kovai prieš „litvomaniją“.

1910 m. Žalgirio mūšio paminklo pašventinime lietuvių nedalyvavo ir prie unijos atnaujinimo, kaip lenkai to tikėjosi, neprieita, bet iš kunigaikščių Liubomirskių fundacijos lėšų Krokovoje universitete buvo įsteigta lietuvių kalbos ir literatūros katedra. 1913 m. Horodlės „unijos“ 500 metų sukakties proga lenkai išleido „Lenkija ir Lietuva istorijos santykių“, bandant įrodyti, kad tie seni Lietuvos-Lenkijos santykiai buvo paremti „abipusiška lygybe ir laisve“.

Spaudos atgavimas leido lietuviams turėti savo legalią spaudą, kuri lietuvių-lenkų santykių klausimu stipriai laikėsi savo linijos. Lietuviai siekė pilnos emancipacijos, o lenkai gal ir buvo pasirengę pripažinti kultūrinės plėtotos laisvę, bet tik politinėje bendrijoje su lenkais. Lenkai svajojo apie unijos atnaujinimą, o lietuviai bet kokią mintį apie ryšius su lenkais griežtai atmesdavo.

(Bus daugiau)

Daytona Beach, Fla., „Sietynas“ — muzikos ir dainos vienetas po pirmojo koncerto. Viduryje vadovas muz. Antanas Skridulis, dešinėje — klubo vicepirm. Kazimieras Barūnas. Nuotr. J. Janušaitis

LIETUVIAI FLORIDOJE

Daytona Beach, FL

PO NAŠAUS DARBO

Daytona Beach ir apylinkių lietuvių klubo valdyba, baigdamas savo kadenciją, sausio 9 d. pirmininko J. Daugėlos namuose buvo susirinkusi paskutiniam posėdžiui. Posėdyje buvo apžvelgtas klubo veikla, atlikti darbai praėjusiais metais. Pasiruošta ir metiniam klubo susirinkimui.

Po posėdžio klubo pirmininkas Jonas Daugėla pakvietė visus klubo valdybos narius su žmonėmis ar vyrais, o taip pat Daytona Beach lietuvių meno vieneto „Sietyno“ narius su jo vadovais muz. Antanu Skriduliu, Dalila Mackialiene bei jų žmonėmis ir vyrais užbaigtųjų vaisėms, kurias šauniai paruošė pirmininko žmona solistė Juozė Daugėlienė. Vaisėse dalyvavo arti keturiasdešimt žmonių.

Vaisių metu Jurgis Janušaitis plačiau aptarė šios kolonijos įsikūrimą, jos augimą ir veiklos išvystymą. Ši kolonija susilaukė stiprių visuomeninės ir kultūrinės veiklos darbininkų, kaip žurn. J. Daugėlos, muz. Antano Skridulio, Dalilos Mackialienės, solistės Juozės Daugėlienės, inž. Kazimiero Barūno, dr. Vandos ir Vytauto Majauskų, dail. Juozo Sodaičio, rašytojo Andriaus Mirono, akt. Onos Mironienės, kun. dr. Kazimiero Ruibio, visuom. Vytauto Abraičio ir kitų, kurie yra gabūs organizatoriai, stiprūs lietuviškosios veiklos judintojai. Jų dėka gražiai vystosi kultūrinė veikla. Susiorganizavo „Sietynas“, kuris savo giesmė ir daina turina šios kolonijos gyvenimą, atliekant giedojimus lietuviškųjų pamaldų metu bažnyčioje ir ruošiant minėjimus ir kitas šventes.

Klubo valdyba, vadovaujama didelio ryžto ir takto pirmininkui Jonui Daugėlai, praėjusiais metais gražiai, sutartinai dirbo, tuo ir šiose užbaigtųjų vaisėse buvo visų nuoširdžiai pasidžiaugta ir tiems žmonėms išreikštas dėkingumas. Apie kolonijos veiklą plačiau prisitarsime po įvykusio metinio klubo narių susirinkimo, kuris vyko sausio 12 d.

JANUTĖS IR MEČIO RUMBAIČIŲ ŠEIMOS ŠVENTĖ

Į švetingus Janutės ir inž. Mečislavo Rumbaičių namus sausio 19 d. suvažiavo arti penkiasdešimt iš platiųjų Daytona Beach apylinkių jų artimųjų bičiulių atšvęsti šios šeimos dvigubą šventę: Janutės ir Mečislavo 45 metų vedybinio gyvenimo sukaktį, o taip pat Mečislavą pasveikinti su ardiadieniu. Kaip visada, miela Janutė ir Mečislavas švetingai priėmė svečius ir vaišino skaniausiais valgiais bei tauriausiais gėrimais.

FLORIDOJE

Vaisių metu Jurgis Janušaitis, seniai pažįstas Rumbaičių šeimai, prisiminė šias šeimos šventes, pasidžiaugė laimingu, prasmingu ir gražiu Rumbaičių šeimyniniu gyvenimu. Dr. Vytautas Majauskas, Rumbaičių šeimos bičiulis iš senų laikų, sveikino taikliu humoru žodžiu, prisimindamas senesnius, drauge praleistus metus ir Janutės bei Mečislavo širdies kilnumą ir švetingumą. Gražius ir nuoširdžius linkėjimus išreikšė Dalila Mackialienė ir kaimynas Jonas Šileikis, kuris visada randa taiklų, realaus gyvenimo žodį. Pakeltos taurės ir nuskambėjo Ilgiausių metų jums valio... Svečiams trumpu žodžiu nuoširdžiai už dalyvavimą šioje šventėje padėkojo Mečislavas Rumbaitis.

Janutė ir Mečislavas Rumbaičiai čia įsikūrė prieš kelerius metus. Prieš išeidami į poilsį, gyveno įvairiose vietose. Mečislavas, kaip inžinierius, dirbo atsakingose valdžios tarnybose. Šioje kolonijoje aktyviai dalyvauja lietuviškajame gyvenime, Mečislavas dirbo klubo valdyboje išdinininku, visada nuoširdžiai paremia savo gausia auką ir lietuviškuosius užmojus. Jie pasižymi nuoširdumu, ramumu ir dėl to turi labai daug artimųjų bičiulių, kas tikrai džiugina ir patį gyvenimą.

Janutė ir inž. Mečislavui Rumbaičiams svečiai linkėjo sulaukti aukštinio vedybinio gyvenimo jubiliejaus, pažadėdami vėl visi susirinkti.

Jurgis Rimtautas

St. Petersburg, Fla.

KALĖDŲ EGLUTĖ

„Saulės“ lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutės šventė vyko gruodžio 12 d. mokyklos patalpose. Mokyklos vedėja pasveikinus susirinkusius, pakvietė kapelioną kun. Vytautą Zakarą, OFM, kuris visiems esant tylos susikauptime pasakė prasmingą invocaciją. Programą Kristaus Gimimo šventei atliko vyresniųjų klasių mokiniai, skaitė:

dami ir deklamuodami, pradėdant šia mintimi: „Kaip tamsią naktį, paklydęs keleivis į dangų žveigia ar neprasišlaivęs... Taip amžiais žmonės klydę ir klajoję, dangaus pagalbos šauktis nenustoja“... Programos pabaigoje visi mokiniai pagiedojo kalėdines giesmes. Kalėdų senelis LB apylinkės pastangomis mokiniams ir mokytojos išdalino dovanėles.

Šiais mokslo metais už konkursinę temą „Kodėl reikia priklausyti lietuvių jaunimo organizacijoms“, skelbtą Amerikos Lietuvių Tarybos vardu lituanistinėms mokykloms, mecenatas kun. dr. Juozas Prunskis, Aldonai Bobelyte, 6 klasės mokinėi, laimėjusiai premiją 100 dol. mokytoja M. Peteraitienė įteikė čekį.

Kalėdų eglutės pobūvyje buvo svečiai St. Petersburg LB apylinkės pirm. A. Dūda, S. Juozapavičius, G. Jasinskienė ir O. Galvydienė, kurios asmeniškai dovanos buvo įteiktos mokiniams. Mokyklos Tėvų k-tas ir tėvai nuotaikingai visus skaniai pavaišino. Kun. dr. Juozui Prunskii už rūpestingumą lituanistinių mokyklų jaunimui su parašais buvo išsiųsta nuoširdi padėka.

Vilko seime, įvykusiame gruodžio 6-8 d. St. Petersburg, Fla., „Saulės“ lituanistinė mokykla atstovavo mokyklos vedėja Marija Peteraitienė ir vyresniųjų klasių mokiniai Aldona Bobelytė ir Tomas Didžbalis, dalyvaudami seimo atidaryme, kai kuriose paskaitose, pranešimuose bei nutarimuose.

Ruošiamės Vasario 16 šventei, kurią minėsime mokyklos patalpose.

„Saulės“ lituanistinės mokyklos tradicinė pavasario šventė, ruošiamą Tėvų komiteto, bus balandžio 12 d., šeštadienį. Lietuvių klubo salėje, St. Petersburg, Fla. Visi mokyklos mokiniai atliks programą, „Ką mes išmokome ir ko mokomės lituanistinėje mokykloje“. Be to, bus mokinių ir kiti įdomūs pasirodymai. Tėvų komitetas svečius nuoširdžiai sutiks, pagerbs ir pavaišins.

Marija Peteraitienė

Po Daytona Beach, Fla., „Sietyno“ koncerto. Iš kairės: klubo valdybos vicepirm. Kazimieras Barūnas, sol. Juozė Daugėlienė ir „Sietyno“ vadovas Antanas Skridulis. Nuotr. J. Janušaitis

Mūsų kolonijose

Omaha, Nebr.

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

Gruodžio 31 d. vakare Omahos LB valdyba suruošė Naujųjų 1986-ųjų metų sutikimą. Buvo paruošta vakarieni ir turėta programa, kurią, kaip teko girdėti, gražiai atliko „Rambynų“ choro moterys. Grojant A. Pocevičiaus elektrinei muzikai, visi, kurie tik turėjo noro, galėjo gerai pasižinti. Tokiu būdu geroje nuotaikoje daugelis omahiečių pradėjo Naujuosius 1986-tuosius metus. Omahiečiai kuklūs, patenkinti tuo, ką turi. Vertina tuos, kurie dirba dažnai nelabai dėkingose aplinkybėse visuomeninį ir kultūrinį darbą. Visi dirbantieji tolimos provincijos pilkoje kasdienybėje suteikia vienokių ar kitokių gražių prosvaisių visiems, kurie jas vertina.

J. P.

Laiškas

GALVOKIME, KĄ RAŠOME!

„ELTA“ 1985 m. lapkričio laidos pačiame pirmajame puslapyje, be kitų dalykų, rašo: „VLKO laiške minima 1920 m. liepos 12 d. sudaryta Lietuvos ir Sovietų Sąjungos taikos sutartis, kurios I punktą, parašytas paties Lenino ranka, užtikrina...“ (Pabraukimai mano. Br.N.). Čia eina kalba apie VLKO valdybos pirmininko dr. K. Bobelio 1985 m. spalio 24 d. raštą, parašytą Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentui jo su Gorbaciovu numatomo susitikimo proga. Kaip matyti, „Eltos“ pranešimas prasimano neįmanomų dalykų: 1920 m. liepos 12 d. taikos sutartį Lietuva sudarė su Sovietų Sąjunga (tada jos juk dar nebuvo susitvėrusios) ir tos sutarties pirmąjį punktą parašęs pats Leninas savo ranka. Nors VLKO valdybos pirmininko laiško tekstas laikomas po skvernu (skelbiamas tik atsakymo ištrauka) ir todėl jo turinys nėra visuomenei žinomas, tačiau spėtina, kad ir į jį galėjo įsiskverbti tos pačios beprasmybės.

1) Lietuva 1920 m. liepos 12 d. Maskvoje taikos sutartį pasirašė ne su Sovietų Sąjunga, bet su Rusijos Socialistine Federacine Sovietine Respublika (RSFSR). (Žiūr. 1920 m. lapkričio 30 d. „Vyriausybės žinių“ Nr.53). Iš pradžių RSFSR apėmė tik pačios Rusijos teritoriją. Bet plečiantis bolševikų galiai ir už Rusijos teritorijos, jų (ypač čekos ir GPU) pastangomis įsitvirtino ant „vyresniosios sesers“ organizacinio korpalo sukirtos sovietinės respublikos ir kitur (ne rusų kraštuose): Ukrainoje, Gudijoje ir Užkaukazėje. Jų santykiavimas su „vyresniąja seserimi“ formaliai buvo pagrįstas susitarimu, tartum jos būtų nepriklausomos ir savarankiškos valstybės. Tačiau veikiai pasigėsta artimesnės „seseriškos“ jungės, ir 1923 m. liepos 6 d., primant naują konstituciją, „susijungta“ i Socialistinių Sovietinių Respublikų Sąjungą, arba sutrumpintai — Sovietų Sąjungą. Vadinasi, 1920 m. liepos 12 d., pasirašant Lietuvos taikos sutartį su Rusija, Sovietų Sąjungą formaliai dar negyveno, o su negyveliais sutarčių niekas nėra.

2) Lietuvos taikos sutartį su Rusija iš Lietuvos pusės pasirašė Tomas Naruševičius, Petras Klimas, Simonas Rozenbaumas, Juozas Vailokaitis ir Vytautas Račkauskas, o iš Rusijos pusės — Adolfas Joffė, Julijonas Marchlevskis ir Leonidas Obelenskis. Lietuvos Steigiamajam seimui ir RSFSR kompetentingai institucijai ją ratifikavus, ratifikacijos dokumentais pasikeitė 1920 m. spalio 14 d. Maskvoje užsienio reikalų liaudies komisariate iš Lietuvos pusės J. Baltrušaitis ir iš Rusijos L. Karachanas. Taigi neaišku, kaip gi dabar čia pasivaideno toji „paties Lenino ranka“?

Žinau, kad pyksta VLKO valdybos pirmininkas, „abėcėlės“ mokomas. Betgi toks nemokšiškas, ypač jei dar ir svetimiesiems akis bado, ir visiems lietuviams sarmatą daro.

Bronius Nemickas

1985 METŲ GRUODŽIO MĖN VYRESNIŲJŲ CENTRUI AUKOJO:

Po \$55.00 — E. Schumann.
Po \$50.00 — LB Brighton Parko apylinkė, M. Nagis, J. Adomaitis.

Po \$40.00 — E. Gaška.
Po \$25.00 — kun. A. Nockūnas, Ig. Serapinas, J. Ramoška, J. Zemaitienė, O. Kremeris, P. Naris, J. Dėdinas, R. Banys, S. Rackevičius.

Po \$20.00 — N. Zančiauskas, S. Mikelevičienė, P. Konstienė, M. Puškarskis, J. Preuss, A. Lesevičiūtė, S. Misiūnienė, A. Baradas, A. ir B. Baliai, A. Valionis, A. Burtavičius, J. Janušauskas, F. Mackevičius, J. Sakalas, J. Paškevičienė.

Po \$17.00 — V. Židžūnas.
Po \$15.00 — V. Kaminskienė, V. Širmulienė, S. Židonis, M. Macvičienė, U. ir J. Balskai.

Po \$10.00 — F. Rumšienė, E. Birmantas, K. Bružas, A. Olienė, R. Pukštys, J. Butikas, V. Bernardišius, J. Pečkaitis, S. Naujoks, A. Grincevičienė, A. Malinauskas, M. Kiriejus, J. Janušauskas, V. Dubeikienė, G. Musteikienė, E. Pušneraitienė, S. Antanaitis, B. ir V. Maleckai, J. Juodvalkis, A. Žemaitis, J. Vainėkis, O. Arminienė, Z. Grybinas, J. Bobinas, A. Elvikienė, J. Placas, A. Greičius.

Po \$6.00 — Hartfordo Lietuvių radijo valandėlė.

Is pradžių, kaip matyti, Sovietų Sąjungą sudarė tik keturios sovietinės resp. Tuoj jų skaičius ėmė didėti. Bolševikų galiai pasistūmėjus į Centrinę Aziją, 1924 m. ten sudarytos Uzbekijos ir Turkmėnijos sovietinės respublikos ir „priimtos“ i Sovietų Sąjungą. Vėliau Centrinėje Azijoje įsisteigė dar trys sovietinės respublikos: Tadžikijos, Kazachijos ir Kirgizijos, o Užkaukazė susilo taip pat i tris sovietines respublikas: Gruzijos, Armenijos ir Azerbaidžiano. Sovietų Sąjungos — Suomijos karo metu, 1940 m., suformuota dar Karelijos sovietinė respublika, o kiek vėliau, taip pat metais, okupuos tris Pabaltijos valstybes — Lietuvą, Latviją ir Estiją, — ir joms užmautos sovietinių respublikų kepurės.

Is pradžių, kaip matyti, Sovietų Sąjungą sudarė tik keturios sovietinės resp. Tuoj jų skaičius ėmė didėti. Bolševikų galiai pasistūmėjus į Centrinę Aziją, 1924 m. ten sudarytos Uzbekijos ir Turkmėnijos sovietinės respublikos ir „priimtos“ i Sovietų Sąjungą. Vėliau Centrinėje Azijoje įsisteigė dar trys sovietinės respublikos: Tadžikijos, Kazachijos ir Kirgizijos, o Užkaukazė susilo taip pat i tris sovietines respublikas: Gruzijos, Armenijos ir Azerbaidžiano. Sovietų Sąjungos — Suomijos karo metu, 1940 m., suformuota dar Karelijos sovietinė respublika, o kiek vėliau, taip pat metais, okupuos tris Pabaltijos valstybes — Lietuvą, Latviją ir Estiją, — ir joms užmautos sovietinių respublikų kepurės.

2) Lietuvos taikos sutartį su Rusija iš Lietuvos pusės pasirašė Tomas Naruševičius, Petras Klimas, Simonas Rozenbaumas, Juozas Vailokaitis ir Vytautas Račkauskas, o iš Rusijos pusės — Adolfas Joffė, Julijonas Marchlevskis ir Leonidas Obelenskis. Lietuvos Steigiamajam seimui ir RSFSR kompetentingai institucijai ją ratifikavus, ratifikacijos dokumentais pasikeitė 1920 m. spalio 14 d. Maskvoje užsienio reikalų liaudies komisariate iš Lietuvos pusės J. Baltrušaitis ir iš Rusijos L. Karachanas. Taigi neaišku, kaip gi dabar čia pasivaideno toji „paties Lenino ranka“?

Žinau, kad pyksta VLKO valdybos pirmininkas, „abėcėlės“ mokomas. Betgi toks nemokšiškas, ypač jei dar ir svetimiesiems akis bado, ir visiems lietuviams sarmatą daro.

Bronius Nemickas

LIETUVIŲ KILMĖS STOVYKLA

Lietuvių kilmės jaunimo vasaros stovykla Dainavoje vyks šiemet nuo liepos 27 d. iki rugpjūčio 10 d. Priimamas jaunimas nuo 8 m. iki 17 metų amžiaus. Programa priartima dviem amžiaus grupėms — 8-12 m. ir 13-17 metų.

I šią stovyklą kviečiamas jaunimas, kuris jau nebekalba lietuviškai, kurio vienas iš tėvų yra ne lietuvis, bet kuris domisi lietuviškuoju gyvenimu ir nori giliau pažinti savo tėvų ar tėvukų kilmės kraštą. Tokiems stovyklautojams šioje stovykloje yra suteikiama ypatinga proga priartėti prie to kamieno, kurio šaknyse yra ir jo paties gabalėlis. Per lietuviškai dainuojamas dainas susipažįsta su daugybe žodžių, tautinius šokus šokdami, turi progos išgirsti ir

apie tautinius rūbus ir pažinti tautinio šokio žingsnį ir ką tas šokis išreiškia. Tautinis menas, tautiniai ir religiniai papročiai, gabalėlis mūsų tautos istorijos ir geografinės padėties, — tai vis medžiaga, kuri teikiama šios stovyklos dalyviams. Viskas, išskyrus dainas, anglų kalba.

Kas turi savo pažįstamų tarpe tokių šeimų, kurių vaikams nebekalba lietuviškai, paraginkit šia stovykla naudotis. Smulkesnė informacija, liečianti stovyklą, bus skelbiama vėliau. Registracija stovyklai priimama šiuo adresu:

Lith. Heritage Camp
c/o J. Damušis
13255 Oak Ridge Ln.
Lockport, Ill. 60441
Tel.: 312-460-8001

A.†A.
IGNUI KAZLAUSKUI
mirus, žmonai BRONEI, dukrai NIJOLEI su šeima, sūnams JUOZUI ir VYTUI, broliui VINCIUI ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą
Jadvyga ir Petras Gruodžiai
Marija ir Jonas Guobuziai
Elena ir dr. Petras Jokubkai
Jonas Sakas
Natalija ir Stasys Rauckinai

A.†A.
IGNUI KAZLAUSKUI
iškeliauvus amžinybėn, giliam liūdesyje likusią žmoną BRONĖ, dukrą NIJOLĖ, sūnus JUOŽĄ ir VYTĄ ir visus gimines nuoširdžiai užjuočiamo ir kartu liūdimė.
Džukų Draugija

GAIDAS—DAIMID
E U D E I K I S
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

V A S A I T I S — B U T K U S
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APYLINKĖS

x Amerikos Lietuvių Tarybos Cicero skyrius Vasario 16-tos Lietuvos Nepriklausomybės akto paskelbimo 68-ųjų metų sukakties minėjimą rengia vasario 8-9 dienomis Cicero miesto savivaldybės aikštėje, Šv. Antano parapijos bažnyčioje ir salėje. Minėjime pagrindinę kalbą pasakys dr. Leonas Kriaučiūnas.

x Šv. M. Marijos Gimimo parapijos mokyklos Motinų klubas kviečia visas į susirinkimą sausio 20 d., pirmadienį, 8 val. vak. Šiame susirinkime „Citizens Against Crime“ komiteto narė Jo Johnson kalbės apie namų apsaugą ir savisaugą nuo apipilimų. Penktą skyriaus motinos rengia šį susirinkimą ir kviečia visas dalyvauti.

x Pašto viršininkas Frank C. Goldie praneša, kad ateinantį pirmadienį, sausio 20 d., paštas nebus išnešojamas dėl Martin Luther King šventės. Tą dieną šves visos federalinės įstaigos, bet bus uždaryta ir dalis kitokių įstaigų.

x Lietuvos Vyčių 26-tas Lietuvos Prisiminimų vakaras – banketas bus vasario 23 d., sekmadienį, Martinių Ballroom, Evergreen Park, Ill. Bus pagerbtas vysk. Vincencas Brizgys ir jam įteiktas specialus žymuo. Rengėjai yra pirm. John Paukštis, Irena Sankus, Estelle Rogers, Vincent Samaška, Algirdas Brazis, Al ir Julie Zakarka, Mary Klūčius ir Sabina Klatt.

x Šv. Kryžiaus ligoninė sausio 22 d. pamaldomis ir protesto iškilmėmis paminės gėdingą Aukščiausiojo teismo sprendimą už abortus. „Už gyvybę“ dieną bus pasipuošę visi raudonomis rožėmis, pavaizduojant kankinius, kurie negali gintis.

x JAV LB Socialinių reikalų taryba praneša, kad jos naujį patalpų, 2711 W. 71st St., iškilmingas atidarymas bus sekmadienį, sausio 26 d. Nuo 12 iki 6 v.v. bus galima namus apžiūrėti, o 2 val. p.p. prasidės atidarymo programa.

x Lietuvos Dukterų d-ja š.m. sausio 26 d., sekmadienį, rengia kunigo Juozo Juozevičiaus 50 metų kunigystės atšventimą. Šv. P. Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Parke, 10:30 val. ryto bus laikomos jubiliumo š. Mišios. Tuoj po Mišių, parapijos salėje bus kun. J. Juozevičiaus pagerbimas, šilti pietūs ir programa. Prašome draugiškos nares ir svečius gausiai dalyvauti. Įėjimas laisva auka.

x Užgavėnių karnavalas „Mardi Gras“ su įvairiais užsiėmimais, vaisėmis ir šokiais bus vasario 1 d., šeštadienį, Jaunimo centre. Įėjimas \$5.00. Bilietai gaunami per Litanistines mokyklas ir jūros skautus. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

x „Bubulio ir Dundulio“ spektaklis įvyks sausio 26 d. 3 val. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Po spektaklio kavinėje vaisės. Rengėjas – Jaunimo centras. Bilietai 6, 5 ir 4 dol. bus gaunami prie įėjimo.

x Nuperkame automobilius ir kitus daiktus gyvenantiems Lietuvoje ir padame sutvarkyti palikimus. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238-9787.

x Prof. dr. Violeta Kerlietienė šį penktadienį, sausio 17 d., Jaunimo centro kavinėje kalbės apie kun. J. Vaišnio knygą „Praktinė lietuvių kalbos vartoseną“.

x Virginija ir Vytautas Kupcikevičiai šį ketvirtadienį priėmė retą viešnią iš Montrealio, kurių šeimoje ji apsigyveno, kai sol. Gina Čapkauskienė atskrido šiam ilgam savaitgaliui repeticijoms ir šio sekmadienio Lietuvių Operos koncertui, kuriame ji atliks Pamišimo sceną iš „Lucijos“ operos, dainuos sekstete ir duetą iš „Hoffmano Pasakų“ operos su sol. Aldona Stempuzienė. Jų šeimos prieglobstyje solistė išbus iki pirmadienio popietės ir vėl išskris į Montrealį.

x Balso Cicero skyriaus metinis narių susirinkimas ir ta proga rudeninio vajuos pabaigtuvės bus sausio 26 d., sekmadienį, tuojau po sumos Šv. Antano parapijos salėje. Prieš susirinkimą 10:30 val. bažnyčioje šv. Mišios bus atnaujamamos už skyriaus mirusius balfinikus. Kviečiami nariai, aukotojai ir visi kiti gausiai dalyvauti pamaldose ir susirinkime. Balfininkės ruošiasi visus sveitinti priimti ir pavaišinti.

x Inž. Izidorius Jonaitis, žinomas Australijos lietuvių visuomenės veikėjas, atsiuntė „Lietuvos bažnyčių“ knygų autoriui laišką, kuriame rašo: „Labai džiaugiamės, kad paminklinio darbo spaudos darbai eina į pabaigą. Sunku įsivaizduoti, kad tokius dalykus būtų galima atlikti išsvijoje, kas nebuvo atlikta nė nepriklausomybės metais. Kad tik turėtumėt jėgų išlaikyti“.

x Lithuania, Lietuva, sąlanka apie Lietuvą, jos plotą, geografiją, istoriją, dabartinę padėtį sovietų okupacijoje, išleido Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. Tai reprezentacinis, objektyvus ir trumpas leidinys, kurį galima bus įteikti sveitintamajui susipažinti per kelias minutes su visu kraštu.

x Gediminas Vakariss sutiko tvarkyti fotografo Antano Gulbinsko negatyvus, kurie po jo mirties buvo sukrauti Lietuvių Foto archyve. Numatoma išrinkti geriausius jo darbus ir ateityje surengti jo memorialinę parodą.

x Amerikos Lietuvių Montessori draugija, kuri rūpinasi, kad lietuvių vaikai nuo mažens įsigyventų lietuviškame gyvenime, išmokyti kalbą ir persimtyti lietuviškais papročiais, stengiasi sutelkti lėšų savo darbui. Tam tikslui, vasario 9 d. rengia madų parodą, į kurią kviečia visus, susidomėjusius naujausiomis madomis.

x Lietuvių Operos solistų ir choro koncertas įvyksta jau šį sekmadienį, sausio 19 d., 3:00 val. popiet Marijos mokyklos auditorijoje. Dainuoja Algirdas Brazis, Gina Čapkauskienė, Margarita Momkienė, Darrell Rowder, Dana Stankaitytė, Aldona Stempuzienė, Jonas Vaznelis, Operos moterų, vyrų ir mišrūs chorai. Be to, solo partijas dar atliks Eglė Rūkstelytė, Gražina Stauskas, Aldona Buntinaitė, Diana Busko, Bronius Maciukevičius, Vaclovas Momkus ir Edvardas Ozaki. Koncertą diriguoja Arūnas Kaminskas. Chormeisteriai – Audronė Gaižiūnienė ir Alfonsas Gečas. Prie fortepijono – Robertas Mockus. Koncertas bus iš trijų dalių. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st St. Chicagoje, 471-1424. Koncerto diena bilietų kasa Marijos mokykloje bus atidaryta 1 val. popiet. Visi prašomi atvykti į šį retą koncertą.

x Dr. Alexander Narvydas, East Northport, N.Y., Stasė ir Kazys Griciai, Santa Monica, Cal., Jurgis Petkus, Glendale, Cal., Feliksas Valaitis, Chicago, Ill., Vytautas Pliodzinskas, Cleveland Hts., Ohio, Vacys Urbonas, St. Petersburg Beach, Fla., kiekvienas atsiuntė po 25 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame mieliems rėmėjams.

x Dr. Henry Solys, Juno Beach, Fla., Danutė ir Aurelijus Prapuoleniai, Downers Grove, Ill., Elena Mozuraitis, Hot Springs, Ark., Liucija Puskepalaitienė, Dearborn, Mich., Juozas Skaudys, Woodland Hills, Cal., Izabeles Montvila, Melrose, Mass. už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 25 dol. Nuoširdus aciu už mielas aukas.

Naujųjų Metų sutikime Ateitininkų namuose. Iš kairės: Irena Polikaitienė, Ateitininkų federacijos vadas Juozas Polikaitis, dr. Genė Kriaučiūnienė ir inž. Kazys Kriaučiūnas.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

DU NAUJI PROFESIONALAI

Neseniai į universitetus baigusiuji eiles įsijungė Gintautas ir Indrė Gaška, dr. Remigijaus ir Vidos Gaškų sūnus ir dukterė. Šiuo metu tėvai gyvena Baton Rouge, Louisianos valstijoje.

Gintautas Gaška

Gintautas Andrius Gaška baigė University of Cincinnati architektūros fakultetą ir pradėjo dirbti Van Dijk, Johnson and Partners firmoje Clevelande.

Gintas gimė ir užaugo Midland, Michigane, tolokai nuo mūsų kolonijų, bet su lietuvišku gyvenimu tampriai susirišo. Dar vaikas būdamas vasaromis stovyklavėdavo Rako stovykloje su Lietuvos skautų tuntu. Pradėjęs studijas Cincinnati, šoko tautinius šokius su vietos lietuvių grupe. 1983 metų rudens semestre studijas gilino Vilniaus Dailės instituto architektūros fakultete ir susipažino su Vilniaus miesto restauravimo darbais.

Universitete studijuodamas turėjo progą atlikti praktišką kelios architektūros firmose, tarp jų R.T.D. L. Corp. Baltimorėje, van Dijk, Johnson Clevelande, Perkins and Will Chicagoje. Buvo įtrauktas į dekanų garbės sąrašus.

Clevelando lietuvių kolonija praturtėjo nauju profesionalu ir veikliu jaunuoliu.

Indrė Gaškaitė

Purdue universitetas suteikė B.S. laipsnį Indrei Irenai Gaškaitėi, sėkmingai užbaigusiai studijas Industrial Management srityje. Lankydama universitetą buvo veikli studentė ir priklausė eilei organizacijų: Omicron Delta Kappa, Phi Kappa Pi, Beta Gamma Sigma. Jos gabumai ir darbštumas buvo atžymėti išrenkant į Mortar Board ir Golden Key garbės organizacijas. Jai būnant paskutiniam kurse American Association of University

Women Indrė Gaškaitė išrinko kaip „Outstanding Senior Woman in Management“. Studijas bebaigiant jos fakultetas jai suteikė 1985 m. Emanuel Thornton Weiler Outstanding Undergraduate Student Award ir 500 dol. premiją.

Nesvetimas Indrei buvo ir bendravimas lietuviškose organizacijose. Ji priklausė ASK Lietuvos sporto klubui ir sėkmingai gynė studentų spalvas Lietuvos žaidžiant prieš Australijos lietuvių rinktinę bei Kanados lietuvių sporto klubus. Ne vieną vasarą praleido Kernavės tunto stovykloje Rake.

Šiuo metu Indrė Gaškaitė persikėlė Chicago, kur dirba IBM bendrovėje kaip Systems Engineer.

Sveikiname ir tėvus, kurie gali savo prieaugliu pasidžiaugti ir jų laimėjimuose širdimi dalyvauti.

— Kor.

SKAUTININKŲ DRAUGOVĖS SUEIGA

Kiekvieneri Naujieji Metai į žmonių gyvenimą ar į organizacijų veiklą atneša ką nors naujo. Pirmoji šių metų sueiga buvo pas v.s. Alę Namikienę. Susirinko nemažas būrys skautininkų ir jų tarpe du broliai skautininkai. Sueiga pradėjo s. Aldona Palukaitienė ir pristatė brolius s.f. Gintarą Plačią ir s. V. Rupinską. Leido jiems pasakyti, kokių tikslų jie atėjo į sesių sueigą. Brolis Gintaras išdalino sesėms lapus, kuriuose buvo darbotvarkė. Tema – „Kūrybos diena“.

Vienetai, tai yra tūntai, turi paruošti skautukus, es, kurie sugeba mene, fotografijoje, skulptūroje ar kūryboje – eilėraščių, pasakos ir kita. O skautininkų draugovės narės parūpins mecenatus premijoms, sudarys specialistu

IŠ ARTI IR TOLI

JAV

— **Rasa Razgaitienė**, Americans for Due Process koordinatorė, sausio 11 d. Juno Beach, Fla., lietuvių kolonijoje turėjo pranešimą ir rodė filmus apie pragaistingą OSI veiklą ir šios įstaigos bendradarbiavimą su Sovietų Sąjungos KGB.

— **Solistai Vacys Verikaitis ir Rimas Strimaitis** iš Kanados koncertavo Baltimorės lietuviams. Jiems akompanavo taip pat iš Kanados muz. Jonas Govėdas. Koncertas buvo Lietuvių salėje. Į koncertą atsilankė tuo metu Baltimorėje buvęs vysk. Paulius Baltakis.

KANADOJE

— **Kun. Placidus Barius**, OFM, naujasis lietuvių pranciškonų provincijolas, lankosi su vizitu Toronte. Jis Priskelimo parapiją ir pranciškonų veiklą gerai pažįsta, nes

įvertinimo komisijas ir kita. Po tų pareiškimų paliko seses apsispręsti, o broliai išskubėjo į kitą posėdį.

Šią sueigą buvo pažadėjęsi v.s. Alė Namikienė pravesti. Ji ir paėmė Pirmiausią priminė, kad ta diena buvo Trijų Karalių šventė. S. Jolanda Kerelienė perskaitė pritaikytą straipsnelį. Trumpai pažvelgė į Lietuvos istoriją nuo karaliaus Mindaugo laikų, paminėjome Lietuvos krikštą ir žymesnius įvykius. Iš skautišku įvykių prisiminėme pirmąją vyriausią skautininkę Sofiją Čiurlionienę, jai jau suėjo 100 metų nuo gimimo, tik gaila, kad niekas to nepaminojo. Tylomis praleista ta sukaktis. Prisiminėm dr. Vincą Kudirką, poetą Maironį ir kitus, nors po žiupsnelį gražių minčių prisiminėme. Skautininkų draugovės praeitį ir jos nuveiktus darbus pamatėm filme, kurį paruošė ir mums parodė sesė Alė. Džiaugėmės pamatčiusios save daug, daug jaunesnes. Matėm, kaip vyriausią skautininkę L. Cepienę, sutikome, kuri atvežė parodyti gražią juostą iš Lietuvos. Matėm, kaip skautininkės-lankė mirusias seses kapinėse ir kita.

Aciau sesei Alėi už taip įdomiai pravestą sueigą. Mes skirstėmės patenkintos. Aciu ir toms, kurios šaltą naktį palydėjo į namus – Aldona, Aleksandrai ir kitoms. Sueigoje dalyvavo Seserijos vadeivė Adelė Izokaitienė. Vasario 21 dieną 7 val. vak. bus paminėta tradicinė susimastymo diena Jėzuitų koplyčioje. Skautininkės ruošėsis Kazuko mugėi. Kita sueiga bus pas s. Jolandą Kerelienę. Tikslus laikas bus praneštas vėliau. Draugovės valdyba sudaro s. Aldona Palukaitienė, s. Stefa Vilūnienė ir ps. Eva Paulauskienė.

Gr. M.

— **Jonas Vitkus**, Lietuvių Bendruomenės Schwetzingeno apylinkės pirmininkas, praneša, kad apylinkė turi 50 narių – du mirė, o aštuoni įstojo. Kas mėnesį kun. B. Liubinas katalikams atlaiko šv. Mišias. Prie apylinkės veikia vyrų būrelis, kuris taip pat susirenka kas mėnesį. Vyrų padeda surengti šventes, kaip Vasario 16 minėjimą.

— **Pinnebergo LB apylinkė** turi tik du narius. Visam Schleswig-Holsteinui igaliota yra Jieva Banevicienė.

— **Janina Wachau**, Hannoverio LB apylinkės pirmininkė, praneša, kad gegužės mėnesį surengė Motinos dienos minėjimą, kuriame išrinko ir naują valdybą. Kun. V. Šarka surengė ekumenines pamaldas, kuriose dalyvavo septynios tautybės.

— **Jeronimas Gulbinas**, Bucholto LB apylinkės pirmininkas ir Nordrhein-Westfalijos krašto igaliotinis, praneša, kad Bonnos-Koelno apylinkė surengia lietuviškus minėjimus, kaip Vasario 16-tosios. Tautos šventę surengė Muelheimo apylinkė su menine dalimi, kurią atliko iš Vasario gimnazijos pakviesti mokiniai. Pasirodė ir sol. Nelė Paltinienė.

— **Kun. Vaclovas Šarka** yra Bendruomenės igaliotinis Hamburgui ir Žemutinei Saksonijai. Jis apylinkėse, nors ir mažose, surengia minėjimus, pamaldas už persekiojamą Bažnyčią, kurioje pasirodo ir muz. dr. Vytenis Vasyliūnas. Hamburg leidžiamas biuletenis „Aušros Vartai“.

čia ilgai buvo klebonu ir paliko didelius ir svarbius darbus pėdsakus.

— **Hamiltono sporto klubas „Kovas“** sausio 11 d. krepšinio pratybomis pradėjo naują sezoną. Treniruosis A. ir B. vyrų komandos. O jaunūčiams vadovaus Debbie ir Romas Venerskiai. Priimami nuo 6 iki 13 metų amžiaus.

— **Aušros Vartų choras** Hamiltone turėjo savo prieškalėdines vaišes. Nesant klebono, maldą prieš valgį sukalbėjo choro pirm. J. Kristolaitis. Humoriškai visus nuteikė A. Paulius, o choro vadovė Darija Dešnytė-Powell visiems choristams padėjo už pasiaukojimą pereinantis metais lankant repecijas ir giedant bei dainuojant.

— **A. a. Antanas Pauliukas**, 73 metų amžiaus, mirė Hamiltone, palikdamas žmoną Valę, dvi seseris ir brolių ok. Lietuvoje. Jis buvo jau išėjęs į pensiją iš „Stelco“ fabriko, kuriame ilgai dirbo. Iš Aušros Vartų bažnyčios gruodžio 11 d. buvo palydėtas ir palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse.

VOKIETIJOJE

— **Ateitininkai surengė** Vasario 16 gimnazijoje talentų vakarą. Pirmą premiją laimėjo Čičinską padeklavęs Linas Pocius iš Australijos, antrą – Sigita Alksninytė iš JAV už jos pačios sukurtą ir paskambintą kūrinių, trečią – berniukų bendrabučio vedėjo Vainiaus Aleksos būrelis, žaidęs teniso be stalo, be teniso ir be rakečių. Teisėjai buvo direktorius A. Šmitas, mokytojas Livija Bataitienė ir Živilė Grodbergienė, ir moksleivės Inga Bitautaitė ir Violeta Grigutytė.

— **Jonas Vitkus**, Lietuvių Bendruomenės Schwetzingeno apylinkės pirmininkas, praneša, kad apylinkė turi 50 narių – du mirė, o aštuoni įstojo. Kas mėnesį kun. B. Liubinas katalikams atlaiko šv. Mišias. Prie apylinkės veikia vyrų būrelis, kuris taip pat susirenka kas mėnesį. Vyrų padeda surengti šventes, kaip Vasario 16 minėjimą.

— **Pinnebergo LB apylinkė** turi tik du narius. Visam Schleswig-Holsteinui igaliota yra Jieva Banevicienė.

— **Janina Wachau**, Hannoverio LB apylinkės pirmininkė, praneša, kad gegužės mėnesį surengė Motinos dienos minėjimą, kuriame išrinko ir naują valdybą. Kun. V. Šarka surengė ekumenines pamaldas, kuriose dalyvavo septynios tautybės.

— **Jeronimas Gulbinas**, Bucholto LB apylinkės pirmininkas ir Nordrhein-Westfalijos krašto igaliotinis, praneša, kad Bonnos-Koelno apylinkė surengia lietuviškus minėjimus, kaip Vasario 16-tosios. Tautos šventę surengė Muelheimo apylinkė su menine dalimi, kurią atliko iš Vasario gimnazijos pakviesti mokiniai. Pasirodė ir sol. Nelė Paltinienė.

— **Kun. Vaclovas Šarka** yra Bendruomenės igaliotinis Hamburgui ir Žemutinei Saksonijai. Jis apylinkėse, nors ir mažose, surengia minėjimus, pamaldas už persekiojamą Bažnyčią, kurioje pasirodo ir muz. dr. Vytenis Vasyliūnas. Hamburg leidžiamas biuletenis „Aušros Vartai“.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Sėdint 9 v. r. iki 1 val. d.

Ir vyresnieji sutinka Naujuosius Metus Ateitininkų namuose. Iš dešinės: M. Jakaitis, D. Dundzilienė, A. Šoliūnienė, V. Šoliūnas ir kt.